

ความร่วมมือในกรอบ Interfaith Dialogues

ภูมิหลัง

สหประชาชาติ (UN) โดยคำแนะนำของ UNESCO ได้ประกาศรับรองปฏิญญาและแผนปฏิบัติการเพื่อวัฒนธรรมแห่งสันติภาพ (Declaration and Plan of Action for a Culture of Peace) เมื่อปลายปี 2543 และประกาศให้วันที่ 21 กันยายน ของทุกปีเป็นวันสันติภาพสากล นอกจากนี้ ภายหลังจากเหตุการณ์ 11 กันยายน 2544 สหประชาชาติได้ประกาศให้ปี 2544 เป็นปีสหประชาชาติเพื่อการหารือระหว่างอารยธรรม (Un Year of Dialogue Among Civilizations) และรับรอง Global Agenda และแผนปฏิบัติการเพื่อหารือระหว่างอารยธรรมด้วย

ภายใต้กรอบ UN นอกจากเรื่อง Culture of Peace และ Dialogue Among Civilizations แล้ว ในปี 2547 ได้มีบางประเทศนำเสนอความคิดริเริ่มใหม่ที่เกี่ยวข้องกับเรื่องนี้ด้วย ได้แก่ Alliance of Civilizations โดยสเปนและตุรกี และ Interfaith Dialogue for Cooperation and Peace โดยฟิลิปปินส์

การประชุม Interfaith Dialogue ในกรอบต่างๆ

1. การประชุม Interfaith Dialogue for Cooperation and Peace

- **การประชุม Conference on Interfaith Cooperation for Peace ครั้งที่ 1**

ปลายปี 2547 ฟิลิปปินส์ได้นำเสนอร่างข้อมติเรื่อง Promotion of Inter-religious Dialogue เป็นครั้งแรก และเชิญชวนประเทศที่ร่วมอุปถัมภ์ข้อมติดังกล่าวเข้าร่วมการประชุม Conference on Interfaith Cooperation for Peace ครั้งที่ 1 เมื่อวันที่ 22 มิถุนายน 2548 ที่สำนักงานสหประชาชาติ นครนิวยอร์ก

- **การประชุม Informal Summit of the Leaders on Interfaith Cooperation for Peace**

เมื่อวันที่ 13 กันยายน 2548 ในช่วงการประชุมสมัชชาแห่งสหประชาชาติ (UNGA) ครั้งที่ 60 ฟิลิปปินส์ได้เชิญประเทศที่เข้าร่วมการประชุม Conference on Interfaith Cooperation for Peace เข้าร่วมการประชุม Informal Summit of the Leaders on Interfaith Cooperation for Peace ที่ประชุมได้รับรองปฏิญญาว่าด้วยการสมานฉันท์ความเชื่อและความร่วมมือเพื่อสันติภาพ

(Declaration on Interfaith Dialogue and Cooperation for Peace)

- **การประชุม First Ministerial Meeting on Interfaith Dialogue and Cooperation for Peace**

ปฏิญญาว่าด้วยการสมานฉันท์ความเชื่อและความร่วมมือเพื่อสันติภาพ (Declaration on Interfaith Dialogue and Cooperation for Peace) ได้กำหนดให้มีการประชุมระดับรัฐมนตรีขึ้นเป็นประจำทุกปี โดยเป็นกิจกรรมคู่ขนานระหว่างการประชุม UNGA

การประชุม First Ministerial Meeting on Interfaith Dialogue and Cooperation for Peace ในวันที่ 21 กันยายน 2549 จึงเป็นการประชุมครั้งแรกตามอาณัติของปฏิญญาฯ

หัวข้อหลักของการหารือ คือ การส่งเสริมการอยู่ร่วมกันอย่างสันติ โดยการหารือและความร่วมมือระหว่างศาสนา วัฒนธรรมและอารยธรรม ทั้งนี้ ฟิลิปปินส์ได้จัดการประชุมหารือเพื่อจัดทำร่าง Ministerial

Statement on Interfaith Dialogue and Cooperation for Peace โดยมีสาระสำคัญคือ การส่งเสริมสันติภาพ การรับทราบความคับหน้า และการริเริ่มต่างๆ และการจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมวัฒนธรรมสันติ

2. การประชุม High-Level Group of Friends of the Alliance of Civilizations (AOC)

การประชุมดังกล่าวได้จัดขึ้นครั้งแรกเมื่อวันที่ 22 กันยายน 2549 ในช่วงการประชุม UNGA ที่นครนิวยอร์ก โดยความคิดริเริ่มของนาย Jose Luis Rodrigues Zapatero โดยมีเป้าหมายในการสร้างความร่วมมือเพื่อรับมือกับภัยคุกคามที่เกิดจากความคิดที่ส่งเสริมความรุนแรง และเสริมสร้างความร่วมมือ ตลอดจนการเคารพศาสนา วัฒนธรรม และอารยธรรมต่างๆเพื่อนำไปสู่สันติภาพ โดยให้ความสำคัญเป็นพิเศษกับความสัมพันธ์ ระหว่างสังคมมุสลิมกับสังคมตะวันตก อดีตเลขาธิการสหประชาชาติ (นายโคฟี อันนัน) ได้ประกาศจัดตั้ง Alliance of Civilizations ขึ้นเมื่อวันที่ 14 กรกฎาคม 2548 และต่อมาเมื่อวันที่ 2 กันยายน 2548 ได้แต่งตั้งผู้ทรงคุณวุฒิ (High-Level Group of Eminent Personalities) ทำการศึกษาและวิเคราะห์ เรื่องนี้อย่างเป็นทางการ

3. การประชุม Asia-Middle East Dialogue – AMED

การประชุม AMED จัดขึ้นระหว่างวันที่ 21-22 มิ.ย. 2549 ที่สิงคโปร์ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อกระชับความสัมพันธ์ระหว่างภูมิภาคเอเชียและตะวันออกกลาง

4. การประชุม ASEM Interfaith Dialogue

จัดขึ้นระหว่างวันที่ 21-22 กรกฎาคม 2548 ที่เกาะบาห์ลี อินโดนีเซีย การประชุมดังกล่าวเป็นข้อริเริ่มของอินโดนีเซียกับสหราชอาณาจักร วัตถุประสงค์ของการประชุมดังกล่าวคือ เพื่อส่งเสริมความเข้าใจ และการอยู่ร่วมกันโดยสันติระหว่างศาสนาต่างๆ ตลอดจนการร่วมมือกันเพื่อสกัดกั้นแนวความคิดรุนแรง และการใช้ศาสนาเป็นข้ออ้าง โดยเฉพาะศาสนาอิสลามซึ่งถูกใช้เป็นข้ออ้างในการก่อการร้ายระหว่าง ประเทศ ประเทศเข้าร่วมประชุมมีจำนวนทั้งหมด 17 ประเทศ

5. การประชุม International Conference on Global Interfaith Dialogue

จัดขึ้นระหว่างวันที่ 21-22 ตุลาคม 2548 ณ กรุง มะนิลา ประเทศฟิลิปปินส์

6. การประชุม Dialogue on Interfaith Cooperation

จัดโดยอินโดนีเซียและออสเตรเลีย มีประเทศเข้าร่วมประชุมจะนวน 14 ประเทศ

บทบาทของไทย

ไทยได้ให้ความสำคัญกับการเสริมสร้างสันติภาพและความมั่นคงภายใต้กรอบของ UN มาโดยตลอด โดยเฉพาะภายหลังจากเหตุการณ์เมื่อวันที่ 11 กันยายน 2544 รัฐสมาชิกสหประชาชาติตระหนักถึงความจำเป็นและความสำคัญในการสร้างความเข้าใจระหว่างชนต่างวัฒนธรรม ต่างศาสนา เพื่อป้องกันปัญหาความขัดแย้งตั้งแต่รากเหง้า หลังจากที่สหประชาชาติได้ประกาศให้ปี 2544 เป็นปีสหประชาชาติเพื่อการหารือระหว่างอารยธรรม (UN Year of Dialogue Among Civilizations) หลายประเทศได้นำเสนอความคิดริเริ่มใหม่ที่เกี่ยวข้องกับเรื่องนี้ซึ่งอยู่ในรูปแบบของการประชุมเพื่อหารือ ในกรอบต่างๆ ดังที่ได้กล่าวมาแล้วในข้างต้น ไทยได้เข้าร่วมประชุมในกรอบต่างๆ ดังนี้

- **การประชุม Interfaith Dialogue and Cooperation for Peace**
ไทยเข้าร่วมประชุม Informal Summit of the Leaders on Interfaith Cooperation for Peace โดยอดีตนายกรัฐมนตรี (พ.ต.ท. ทักษิณ ชินวัตร) เข้าร่วมประชุมเมื่อวันที่ 13 กันยายน 2548
- **การประชุม First Ministerial Meeting on Interfaith Dialogue and Cooperation for Peace**
ไทยเข้าร่วมประชุมโดยมีรองปลัดกระทรวงการต่างประเทศ (นายสีหศักดิ์ พวงเกตุแก้ว) เป็นหัวหน้าคณะผู้แทนไทยเมื่อวันที่ 21 กันยายน 2549
- **การประชุม Dialogue on Interfaith Cooperation**
ไทยส่งคณะผู้แทนไทยเข้าร่วม โดยมีพระสุทธวิธญาณ รองอธิการบดีจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยเป็นหัวหน้าคณะระหว่างวันที่ 6-7 ธันวาคม 2547
- **การประชุม Asia-Middle East Dialogue – AMED**
ไทยส่งคณะผู้แทนไทยเข้าร่วมประชุมระหว่างวันที่ 21-22 มิถุนายน 2548 โดยมีอดีตรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศ (ดร. กันตธีร์ ศุภมงคล) เป็นหัวหน้าคณะ นอกจากนี้ ไทยมีบทบาทเป็น Steering Committee และล่าสุด รองปลัดกระทรวงการต่างประเทศ (นายสีหศักดิ์ พวงเกตุแก้ว) ได้เป็นหัวหน้าคณะผู้แทนไทยเข้าร่วมการประชุม AMED Working Group on Politics and Security ระหว่างวันที่ 27 กุมภาพันธ์ – 1 มีนาคม 2549 ณ กรุงกัวลาลัมเปอร์
- **การประชุม High-Level Group of Friends of the Alliance of Civilizations**
ไทยได้รับเชิญจากสเปนให้ร่วมในกลุ่ม Group of Friends of the Alliance of Civilizations ซึ่งกลุ่มดังกล่าวประกอบด้วยรัฐบาลและองค์การระหว่างประเทศ จำนวน 33 ประเทศ และ 3 องค์กร และเมื่อเดือนกันยายน 2549 ไทยได้บริจาคสมทบกองทุนสำหรับการดำเนินการในกรอบ Alliance Of Civilizations ในลักษณะ token contribution จำนวน 10,000 ดอลลาร์สหรัฐ เพื่อแสดงถึงการสนับสนุนความพยายามในกรอบนี้อย่างเป็นรูปธรรม และเพื่อยืนยันถึงความสำคัญที่ไทยให้การเสริมสร้างความเข้าใจและความร่วมมือระหว่างศาสนาและอารยธรรม
- **การประชุม ASEM Interfaith Dialogue**
ไทยเป็นหนึ่งในประเทศผู้ร่วมอุปถัมภ์และได้ส่งคณะผู้แทนเข้าร่วมประชุมระหว่างวันที่ 21-22 กรกฎาคม 2548 ที่เกาะบาห์ลี อินโดนีเซีย โดยมีอธิบดีกรมสารนิเทศ กระทรวงการต่างประเทศ เป็นหัวหน้าคณะ
- **การประชุม International Conference on Global Interfaith Dialogue**
อดีตรองนายกรัฐมนตรี (ดร. สุรเกียรติ์ เสถียรไทย) เข้าร่วมประชุมระหว่างวันที่ 21-22 ตุลาคม 2548 ณ กรุงมะนิลา

ท่าทีไทย

เนื่องจากการการสร้างความเข้าใจระหว่างอารยธรรม ศาสนาและวัฒนธรรมเป็นประเด็นที่สำคัญระดับโลกที่สอดคล้องกับนโยบายของรัฐบาลไทย การเข้าร่วมประชุมในกรอบการหารือต่างๆ ที่ได้กล่าวมาข้างต้นเป็นเวทีให้ไทยได้รับฟังและสามารถติดตามสถานการณ์ที่เกี่ยวข้อง ซึ่งจะช่วยให้ไทยสามารถกำหนดบทบาท และกรอบความร่วมมือที่เป็นประโยชน์ต่อไทยได้อย่างเหมาะสม นอกจากนี้ การประชุมในกรอบระหว่างประเทศต่างๆ ยังเป็นเวทีให้ไทยสามารถชี้แจงสถานการณ์ที่เกิดขึ้นในไทย เพื่อสร้างความเข้าใจของต่างประเทศในทางที่ถูกต้องอีกด้วย

* * * * *

กองงานบริหารองค์การระหว่างประเทศ
กรมองค์การระหว่างประเทศ
กระทรวงการต่างประเทศ
11 มกราคม 2550